

Arkivsak: 2024/239
Saksbehandler: Camilla
Anderson

Reguleringsplan for Vollrusta sandtak - 1.- gangs behandling - Høring og offentlig ettersyn

Utvalg	Utvalgssaksnr.	Møtedato
Planutvalget	2025/8	09.04.2025

Vedlegg

- 1 44001_Planbeskrivelse Vollrusta sandtak-250228
- 2 44001_Plankart Vollrusta sandtak
- 3 44001_Planbestemmelse_250227
- 4 Vedlegg 1-ROS-analyse (1)
- 5 Vedlegg 3-Konsekvensutredning Vollrusta sandtak
- 6 Vedlegg 5-Innspill til varsel om oppstart
- 7 Vedlegg4-Oppsummering og vurdering av uttalelser til varsel om oppstart av planarbeid
- 8 Vedlegg 2-Uttaksplan Vollrusta sandtak
- 9 Saksprotokoll Forhåndsuttalelse - igangsetting av planarbeid for Vollrusta massetak - gbnr 8/48 mfl.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 12-10 og § 12-11, legges forslag til reguleringsplan for Vollrusta sandtak ut på høring og offentlig ettersyn.

Planutvalgets behandling i møte 09.04.2025:

Votering: *Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.*

Vedtak i Planutvalget - 09.04.2025:

Med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 12-10 og § 12-11, legges forslag til reguleringsplan for Vollrusta sandtak ut på høring og offentlig ettersyn.

Hjemmel for behandlingen:

Delegeringsreglement for Stor-Elvdal kommune.

LOV-2008-06-27-71 Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven)

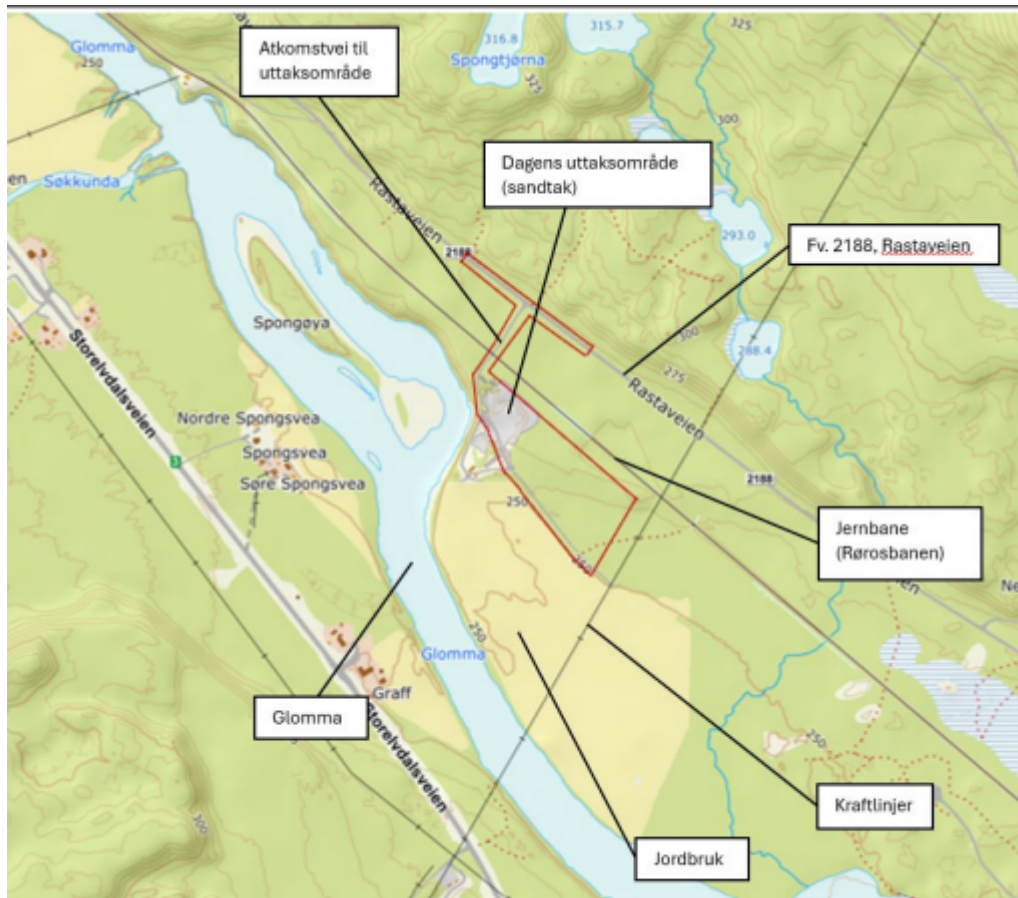
Bakgrunn

Det er behov for å sikre fremtidig råstoffuttak av strøsand i kommunen. Forslagsstiller er Torp Transport AS. Plankonsulent er Feste Landskap Arkitektur NordØst AS.

Reguleringsplanforslaget for Vollrusta sikrer en utvidelse av eksisterende sandtak. Utvidelsen muliggjør uttak av strøsand ca. 46 år fram i tid. Når ressursene i sandtaket er ferdig uttatt, skal området arronderes og tilbakeføres til landbruksformål, skogbruk. (Se også vedlagt uttaksplan som viser plan for fortløpende revegetering.)

Beskrivelse av planområdet og adkomst

Planområdet består av følgende eiendommer: Gnr/bnr. 4/83, 8/48, 10/5 og 83/11. Planområdet ligger på Rasta, ca. 24 km sør for Koppang og ca. 6 km sør for Evenstad. Sandtaket er lokalisert på sør/vestsiden av fv.2188 (Rastaveien) og Rørosbanen. Planområdet har en total størrelse på 76,7 daa, og omfatter deler av fv.2188, samt eksisterende adkomstvei i nord. Adkomstvei krysser jernbanesporet til Rørosbanen. Områdene på sørsiden av jernbanen omfatter regulering av eksisterende sandtak med utvidelse mot sørøst.

Figur 4: Planområdets beliggenhet og avgrensning (rød strek). Kilde: norgeskart.no.

Kort om planen

Hensikten med planen er å regulere eksisterende sandtak for uttak av masser slik driften foregår i dag samt utvidelse av uttaksområde mot sørøst. Planen skal regulere dagens adkomst fra fv.2188 til massetaksområdet og tilgrensende dyrkamark. Dagens adkomstvei foreslås sikret med låsbar bom, for å hindre uønsket kryssing av jernbanen (Rørosbanen). I tillegg foreslås det regulert vegetasjonsskjerm rundt hele massetaksområdet.

Planstatus og planprosess

Planområdet er ikke tidligere regulert. I gjeldende kommuneplan (vedtatt 27.04.2005) er området avsatt til råstoffutvinning benevnt R12 Vollrusta og LNF(R). Det er ingen tilstøtende reguleringsplaner.

Planprosessen

Planinitiativ ble oversendt Stor-Elvdal kommune 01.03.2024. Fordi planen omhandlet arealer avsatt til LNF(R) ble det fremmet en politisk sak om forhåndsuttalelse til planinitiativet, jf pbl § 12-8. Planutvalget fattet vedtak om anbefalt igangsetting av planarbeid, den 10.04.2024 sak 2024/6. Det ble avholdt oppstartsmøte med konsulent, forslagsstiller og Stor-Elvdal kommune på teams, den 30.04.2024. Varsel om oppstart av planarbeidet ble sendt ut den 15.05.2024, med svarfrist 14.06.2024. Annonsering av oppstart i avisa Østlendingen den 22.05.2024. Oversendelse av planutkast for gjennomgang hos administrasjonen 28.02.2025 og fullstendig planmateriale mottatt 04.03.2025. Tiltakshavers oppsummering og vurdering av uttalelser til varsel om oppstart av planarbeidet ligger som vedlegg til planforslaget.

Vurdering

Planprogram og konsekvensutredning

I henhold til plan- og bygningslovens § 12-9 skal det utarbeides planprogram etter reglene i § 4-1 for planer som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Planprogram kan unnlates for nærmere bestemte reguleringsplaner når disse er i samsvar med kommuneplanen, kommunedelplaner eller områdereguleringer, og hvor virkningene er tilfredsstillende beskrevet i overordnet plan. Planforslaget for Vollrusta sandtak samsvarer delvis med kommuneplanens arealdel. Formålsavgrensning på kommuneplannivå er ganske grov, og i dette tilfellet ble det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til behov for utvidelse av sandtaket da formålet råstoff ble «plassert» i kartet. Det ble avklart i oppstartsmøtet at det ikke settes krav om utarbeiding av planprogram.

Videre ble det i oppstartsmøte vurdert at planforslaget faller inn under Forskrift om Konsekvensutredninger § 10, d: «Større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål (...)» I tillegg vurderes tiltaket å falle inn under Vedlegg II. Nr. 2a) Mineraluttak. Det er ikke satt krav om utarbeidelse av planprogram. Det er utarbeidet konsekvensutredning der følgende temaer er utredet:

- Naturgrunnlag og biologisk mangfold.
- Landskapsbilde og synlighet.
- Landbruk.
- Vassdragsforvaltning og forurensning.
- Naturbasert og virksomhetsbasert sårbarhet.
- Trafikkforhold

I henhold til § 4-2 skal alle forslag til planer etter loven ha en planbeskrivelse som beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt planens forhold til rammer og retningslinjer som gjelder for området. Planbeskrivelse som beskrevet i § 4-2 følger planforslaget

Med bakgrunn i overstående anser kommunedirektøren at plan- og bygningslovens § 4-1 og § 4-2 er oppfylt.

ROS-analysen

NVE's kartkatalog viser ulike fare- og aktsomhetsområder. Planområdet omfattes ikke av aktsomhetsområder for jord- og flomskred, steinsprang eller snøskred. En liten del av planområdet omfattes av aktsomhetsområde for flom. Denne er vist med hensynssone i plankartet og bestemmelser (H320). Planområdet er heller ikke spesielt vindutsatt eller støv-/støyutsatt. I miljødirektoratets database for grunnforurensning er det ingen registreringer i

planområdet. Øvrige risiko- og sårbarhetsforhold for dagens situasjon er plankryssingen av Rørosbanen med kjøretøy. Adkomstveien inn til planområdet og dyrkamarka har i dag ingen fysiske stengsler, kun skilting før kryssingen av jernbanen. Planområdet ligger i et område med risiko for skog- og lynnbrann. Dermed er det en viss fare for brannspredning til det maskinelle utstyret i sandtaket.

I henhold til plan- og bygningsloven § 4-3 er det utarbeidet ROS-analyse for reguleringsplanen. Analysen tar for seg mulige hendelser med relevans for planområdet. Kommunedirektøren anser at analysen har tatt for seg de aktuelle hendelsene og det er innarbeidet risikoreduserende tiltak der dette var mulig.

Automatisk freda kulturminner

Det er ikke registrert automatisk fredete samiske kulturminner i området eller andre fredete eller verneverdige kulturminner i eller i nærheten til planområdet. Fylkeskommunen hadde ingen kulturvernfarelige merknader til varsel om oppstart og det ble ikke ansett nødvendig å foreta arkeologisk registrering. Kommunedirektøren anser at hensynet til kulturminner herunder eventuelle funn av kulturminner som tidligere ikke er kjent er ivaretatt jf. bestemmelsenes pkt. 2.2.

Landskap

Planområdet ligger i bunnen av et slakt dallandskap, i overgangen mellom elvesletta i sør og dalsiden i øst. De skogkledde områdene består i hovedsak av furu. I sør er det åpne områder med dyrkamark. I overgangen mellom dyrkamarka og Glomma er det et smalt belte med kantvegetasjon. Etter hvert som deler av uttaket ferdigstilles, skal det enkelte delområde revegeteres.

Landbruk

Skogen i område består i hovedsak av furu med middels bonitet. Områdene sør for planområdet er fulldyrka mark. Det er ikke registrert dyrkbar mark i planområdet. Planen kommer således ikke i konflikt med prinsippene om jordvern.

Barns interesser, rekreasjon og friluftsliv

Det er ikke kjent at planområdet benyttes av barn- og unge. Det ble i 2019 gjort en friluftslivskartlegging i kommunen.

Friluftsområdene er kartlagt, beskrevet og delt inn i ulike områdetyper og bruk i henhold til veilederen fra Miljødirektoratet. Kartleggingen er ment som et verktøy i kommunal saksbehandling for å kunne ivareta friluftslivsinteresser. Deler av planområdet ligger innenfor område registrert som svært viktig friluftsområde og hører til område Glomma «Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag», som dekker hele Glommas utstrekning i kommunen. Resten av planområdet ligger innenfor sonen «stort turområde uten tilrettelegging». Denne sonen dekker hele kommunens arealer som ikke har fått annen klassifisering i Friluftslivskartleggingen. Det er ikke kjent at nærområdene til sandtaket, inkludert Glomma,

benyttes i særlig grad i friluftssammenheng. Kommunedirektøren vurderer at planforslaget ikke vil ha negative innvirkninger på eventuelt friluftsliv i området.

Teknisk infrastruktur

Det er ikke etablert infrastruktur for vann, avløp eller strøm i eller i nærheten av planområdet. Maskinelt utstyr i sandtaket bruker fossilt drivstoff. Det er ikke fibertilgang til sandtaket og 5G-nett benyttes i dag.

Grunnforhold og utvidelse av sandtaket

I Vollrusta sandtak er det tatt ut masser siden 1960-tallet. Sandmassene som tas ut er i hovedsak benyttet til strøsand. I NGU sin grus- og pukkdatabase er sandtaket beskrevet som et uttak med liten betydning i råstoffsammenheng. Kornfraksjonen består av 2% stein, 18% grus og 80% sand.

Utvidelsen av Vollrusta sandtak mot sørøst, er lokalisert til den registrerte breelvavsetning, hvor massene er lagdelt. Dagens drift omfatter et lag med fine sandavsetninger. Bunn i dagens uttak er på kote 254 moh. Massene under dette nivået består av grove steinmasser, som ikke er drivverdige. Sandtaket ligger i et område som i NGU's kartdatabase fremstår som områder med god infiltrasjonsevne. Bunn i dagens uttaksområde (254 moh) er ikke i kontakt med grunnvannet

Støy-, støv- miljø- og vannforurensning

Uttak og håndtering av masser kan være konfliktfylte tiltak, særlig med tanke på støy- og støvforurensning og hvilke konsekvenser dette kan ha for omkringliggende bebyggelse.

Driften i sandtaket består av uttak med frontlaster og bruk av sikteutstyr (det skal ikke sprenges, pigges, knuses eller liknende støyende aktiviteter). Utstyr som benyttes bruker per i dag diesel som energikilde. Ferdig siktet sand legges i lagerhauger. Ferdig vare fraktes ut av området med lastebil. Produksjonen foregår i konsentrerte perioder (noen uker) i løpet av sommeren. Støy og støv fra produksjonen anses lite problematisk, da nærmeste støyfølsomme bebyggelse finnes på vestsiden av Glomma, mer enn 450 meter fra Vollrusta sandtak. Sanden som siktes er meget ensartet, med lite innhold av finstoff. Dette medfører lite støving ved frakting og sikting av massene.

Kommunedirektøren anser at støy og støv er tilstrekkelig utredet og at hensynet til naboer med tanke på støy og støv er ivaretatt jf. reguleringsbestemmelsene pkt 2.3 og 2.4.

Drift av sandtaket skal tilfredsstillende forurensningsforskriftens kapittel 30, som er selvbærende forskrift (Dette innebærer at virksomheter som omfattes av kapitlene ikke trenger egen tillatelse, men kan drive lovlig innenfor forskriftens krav og plikter.). I tillegg stilles det krav til miljøkvalitet og faren ved oppbevaring av miljøskadelige stoffer gjennom reguleringsbestemmelsene pkt 2.5 og 2.6. Hensynet til miljø og vannforurensning anses således ivaretatt.

Trafikksikkerhet og adkomst

Adkomst til sandtaket og dyrkamarka er en privat grusveg med avkjørsel til Fv. 2188. Fylkesvegen har funksjonsklasse D (lokale samleveger) med mindre streng holdning til avkjørsler. ÅDT på fylkesveien var 200 i 2023, herav 10% lange kjøretøy. Fartsgrensen på fylkesveien på stedet er 80 km/t. Adkomstvegen krysser Rørosbanen i plan på et rettstrekk med god sikt i begge retninger.

Det planlegges med låsbar bom som risikoreduserende tiltak. Det planlegges ikke for økt trafikk over planovergangen i forhold til dagens situasjon. Låsbar bom vil hindre andre som ikke har krav på tilgang til området, fra å krysse planovergangen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen. Planforslaget er privat og vil sikre forslagsstiller tilgang til masser som den har behov for i sitt virke.

Administrative konsekvenser

Ingen. Hverken kommunen eller forslagsstiller ser behov for inngåelse av utbyggingsavtale.

Konsekvenser for folkehelsen

Området er ikke spesielt tilrettelagt for friluftsliv og rekreasjon. Med bakgrunn i tiltakets begrensede utbredelse og aktivitet samt relativt lange avstand til bebyggelse anses derfor ikke tiltaket å påvirke folkehelsen.

Vurderinger etter naturmangfoldlovens §§ 8 – 12

I henhold til § 7 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører natur vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12.

§ 8 (kunnskapsgrunnlaget)

Området er i sin helhet sjekket opp mot ulike registre, deriblant Naturbase, Artsdatabanken og Gardskart (Nibio). I Miljødirektoratets database Naturbase finnes det ingen registreringer av naturtyper eller arter innenfor planområdet. Planområdet ligger innenfor funksjonsområder for elg, hjort og rådyr, samt forvaltningsområder for rovvilt.

Øst for planområdet er det registrert rikmyr med middels verdi (Nabbtjern myr). Nord for Spongøya er det registrert Nordflaggermus som er en sårbar art. Artsdatabanken viser også et elgtrekk øst for planområdet.

Innenfor planområdet er det registrert lav til middels sannsynlighet for naturskog. Kartlaget naturskog er relativt nytt (lansert i januar 2025) og er definert som skog som ikke har vært flatehogd etter cirka 1940, basert på fjernmåling samt tilgjengelig data fra eksisterende kartlag og datakilder. Kartlaget er tredelt og viser naturskog - etablert før 1940 (ikke flatehogd), naturskogsannsynlighet og naturskognærhet. Upåvirket naturskog er viktig som referanseområde for økologiske prosesser og for bevaring av sjeldne arter (se også KU side 6 og 7).

Foreslåtte uttaksareal og mengde er et begrenset inngrep i landskapet, og en kan ikke se at tiltaket påvirker arter eller naturtyper som er viet et særskilt hensyn. Foreslått uttaksareal består av furuskog med middels bonitet. Arealene er ikke registrert som dyrkbare og det er ikke kjent at området er særlig benyttet i friluftssammenheng. Kommunedirektøren anser med bakgrunn i kjennskap til områdets beskaffenhet, samt den foreliggende kunnskapen man har ifra de ulike forutnevnte registrene, at kunnskapsgrunnlaget i denne saken er tilstrekkelig og i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

§ 9 (føre-var-prinsippet)

Jf. forutnevnte begrunnelse, anser kommunedirektøren at det foreligger svært liten risiko for alvorlig eller irreversibelskade på naturmangfoldet. Kunnskapsgrunnlaget anses ellers å være tilfredsstillende, og i et rimelig forhold til tiltakets karakter.

§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Fjerning av vegetasjon og masser i planområdet anses ikke å påvirke/endre tilstand for nøkkelarter eller sårbare arter herunder økosystemet de er en del av. Det anses å være liten fare for avrenning fra sandtaket til Glomma fordi massene er ansett som godt drenerende og det opprettholdes vegetasjonsskjerm mellom uttaksområdet og dyrka mark. Eksisterende dyrkamark ligger mellom sandtaket og Glomma og vil gi noe avrenning og anses således som en påvirkningsfaktor på Glomma. Kommunedirektøren anser at planen medfører svært liten eller ubetydelig samlet belastning på økosystemet, fordi tiltakets omfang er begrenset og det ikke er kjennskap om andre planer eller tiltak i området ut over eksisterende infrastruktur med jernbane og fylkesvei samt eksisterende jordbruksarealer. Ferdig uttatt områder skal tilbakeføres til landbruksformål (skog).

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Dersom det oppstår skader – eller fare for skader – på naturmangfoldet, som en direkte konsekvens av tiltaket, vil tiltakshaver måtte dekke kostnadene ved å hindre eller begrense eventuelle skader. Dette forutsetter at skadene ikke er urimelige i forhold til tiltakets karakter. Før utvidelse av sandtaket kan gjennomføres, skal det foreligge driftskonsesjon fra Direktoratet for mineralforvaltning.

§ 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Hva angår miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder forutsettes det at driften foregår innen rammene av forurensningsforskriftens kap. 30 samt driftskonsesjon.

Reguleringsplanen er vurdert opp mot §§ 8-12, jf. § 7 i naturmangfoldloven. Med bakgrunn i de forutnevnte punkt anser kommunedirektøren at reguleringsplanforslag ikke kommer i konflikt med naturmangfoldlovens bestemmelser.

Konklusjon

Forslag til planavgrensning for sandtaket ligger delvis innenfor området avsatt til råstoffutvinning benevnt R12 Vollrusta og delvis LNF(R). Det er utarbeidet konsekvensutredning for tiltaket. Denne viser at tiltaket vil ha svært små negative konsekvenser for natur og miljø. Gjennom forurensningsforskriften settes det tydelig krav til oppfølging og rammer for virksomheten.

Planbeskrivelsen beskriver i grove trekk hvordan uttaket, drift og istandsetting vil foregå. Etter at reguleringsplanen er vedtatt skal det sendes søknad om driftskonsesjon og tilhørende driftsplan til Direktoratet for mineralforvaltning. Driftsplanen vil vise detaljer for driften og må være godkjent før drift i utvidelsen av sandtaket kan igangsettes.

Lokalt næringslivs behov for forutsigbarhet med tanke på tilgang på strøsand og fornuftig utnyttelse av den tilgjengelige råstoffressursen anses positivt.

Reguleringsplan for Vollrusta sandtak anbefales lagt ut på høring og til offentlig ettersyn